

Reglemente

Diarienummer: RS 2023-01583

Västra Götalandsregionen

antaget av regionfullmäktige den
27 februari 2024, § 18

Reglemente för patientnämnd

Dokumentet består av tre delar. Först en allmän översiktlig beskrivning av verksamhetens styrning och ledning (A-delen). Därefter följer själva reglementet som består av en specifik del (B-delen) som beskriver styrelsens/nämndens uppgifter och en generell del (C-delen) som innehåller bestämmelser som gäller för samtliga nämnder och styrelser.

A. Västra Götalandsregionens ledning och styrning inom hälso- och sjukvård

Västra Götalandsregionens samhällsupdrag är att tillhandahålla en god hälso- och sjukvård (inkl. tandvård), bedriva regional utveckling, ansvara för den regionala kollektivtrafiken samt främja tillgång till kultur i Västra Götaland. Västra Götalandsregionens verksamheter styrs av nämnder och styrelser. Ansvaret fördelas enligt de reglementen som regionfullmäktige fastställt.

Regionstyrelsen har uppsiktsplikt över övriga nämnder och styrelser och vakar över att Västra Götalandsregionen fullgör sina åligganden inom olika verksamhetsområden utifrån fullmäktiges beslut samt enligt lag och andra författningar.

Regionstyrelsen utövar ägarskap av Västra Götalandsregionens utförare. Det innebär att regionstyrelsen har ett övergripande samordningsansvar utifrån ett helhetsperspektiv och för att nämnder och styrelser bedriver sin verksamhet i enlighet med fastställda reglementen, har en verksamhet i balans och hushållar med tilldelade resurser. Ansvaret innefattar att säkerställa att utförarverksamheten efterlever fattade beslut om tillgänglighet, kvalitet och patientsäkerhet samt social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Regionstyrelsen ansvarar för det övergripande samrådet med länets kommuner i frågor som är av gemensam betydelse för att utveckla ett sammanhållet hälso- och sjukvårdssystem.

Den strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden är Västra Götalandsregionens ledande hälso- och sjukvårdspolitiska organ. Nämnden arbetar med hälso- och sjukvårdens långsiktiga inriktning och utveckling, samt hälso- och sjukvårdens innehåll och kvalitet. Nämnden ansvarar för att ta fram måldokument och strategiska planer som är styrande för övriga nämnder och styrelser inom hälso- och sjukvård och serviceverksamheter samt ligger till grund för regionstyrelsens investeringsplanering. Nämnden tar sin utgångspunkt i ett invånarperspektiv där Västra Götalandsregionens hälso- och sjukvård och den kommunala hälso- och sjukvården är viktiga delar i en gemensam helhet. Nämnden följer upp fastställda

måldokument och strategiska planer inom sitt ansvarsområde.

Den operativa hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för att ge uppdrag till den egna verksamheten, ingå avtal med privata utförare och fördela nämndens budget till utförarna inom den offentligt finansierade hälso- och sjukvården i Västra Götaland. Nämndens uppdrag till utförare syftar till att realisera och konkretisera den strategiska nämndens måldokument och strategiska planer i ett kortare perspektiv. Den operativa nämnden följer upp de uppdrag nämnden har fördelat och tecknade avtal med privata utförare med avseende på genomförande av uppdragen.

De fem delregionala nämnderna verkar för att realisera Västra Götalandsregionens måldokument och strategiska planer inom hälso- och sjukvård och folkhälsa i en lokal kontext. Inom dessa områden ansvarar nämnderna för dialog med kommuner, intresseorganisationer och civila samhället. Nämnderna följer utvecklingen av nära vård inom sitt geografiska område och samordnar dialogen med hälso- och sjukvårdens utförare och kommunerna. Nämnden kan även agera som part för att hantera andra frågor som ligger inom den regionala kompetensen.

Utförarnas styrelser ansvarar för drift, förvaltning och utveckling av verksamheten inom angivna ansvarsområden. Styrelsernas arbete sker enligt de måldokument och strategiska planer som anges av regionfullmäktige, regionstyrelsen och den strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden samt utifrån uppdrag och resurser från den operativa hälso- och sjukvårdsnämnden. Styrelserna ska bidra till utvecklingen av ett sammanhållet hälso- och sjukvårdssystem.

Patientnämnderna ska stödja och hjälpa enskilda patienter som framfört synpunkter och klagomål på hälso- och sjukvården. Utifrån de synpunkter och klagomål som framförts ska patientnämnderna sammanställa och återföra kunskap till berörda nämnder och styrelser.

Utöver samhällsuppdragen ska stöd tillhandahållas till Västra Götalandsregionens verksamheter. Styrelsen för fastighet, stöd och service, styrelsen för logistik samt styrelsen för hälsan och stressmedicin ansvarar för ett effektivt resursutnyttjande inom sina respektive områden till stöd för och i nära samverkan med utförarverksamheten.

B. Nämndens uppgifter

1 § Nämnden ska inom sitt verksamhetsområde

- a) följa vad som anges i lag eller annan författning
- b) följa det fullmäktige i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut har bestämt att nämnden ska fullgöra

- c) verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.
- d) följa de styrande dokument som regionstyrelsen lämnar i sin roll att samordna och ha uppsikt över Västra Götalandsregionens verksamheter

2 § Nämnden ska inom det geografiska område som regionfullmäktige bestämmer fullgöra vad som enligt lagen (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården åligger en patientnämnd i en region.

3 § Nämndens ansvar omfattar även sådan patientnämndsverksamhet som Västra Götalandsregionen tillhandahåller kommunerna i Västra Götaland via avtal.

4 § För fullgörande av sina uppgifter har patientnämnden rätt att från andra nämnder och styrelser i Västra Götalandsregionen infordra de uppgifter och få de upplysningar och det biträde som nämnden behöver.

5 § Patientnämnden ska systematiskt återkoppla sina synpunkter på verksamheten till berörda nämnder och styrelser.

6 § 5 § Nämnden ska samverka med övriga patientnämnder i Västra Götaland i gemensamma frågor.

7 § Nämnden ska rekrytera, utbilda och förordna stödpersoner till patienter som vårdas enligt vissa tvångslagar (exempelvis Lag (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård).

8 § Patientnämnden ska ha dialog med delregional nämnd i sitt geografiska område.

Organisation inom verksamhetsområdet

9 § Norra patientnämnden tillhandahåller tjänstepersonstöd till samtliga patientnämnder. Norra patientnämnden ansvarar för att organisationen är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till fullmäktiges mål och styrmodell samt lagar och andra författningar för verksamheten. Samråd ska ske med övriga patientnämnder.

Personalansvar

10 § Norra patientnämnden är anställningsmyndighet för personal vid förvaltningen med undantag för förvaltningschef som anställs av regionstyrelsen efter samråd med nämnden. Norra patientnämnden ansvarar för personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom nämndernas verksamhetsområde med undantag av de frågor som ankommer på regionstyrelsen. Norra patientnämnden fastställer

varje mandatperiod instruktion till förvaltningschef i samråd med övriga patientnämnder.

C. Gemensamma bestämmelser för samtliga nämnder och styrelser

Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige

1 § Styrelsen/Nämnden ska följa upp sin verksamhet kontinuerligt och säkerställa att den får tillräcklig information för att kunna ta sitt ansvar för verksamheten.

Styrelsen/Nämnden ska rapportera till regionfullmäktige.

Styrelsen/Nämnden ska också fullgöra rapporteringsskyldighet enligt speciallag.

Företräderskap

2 § När Styrelsen/Nämnden ingått avtal med extern part ska Styrelsen/Nämnden företräda Västra Götalandsregionen i de frågor som följer av avtalet.

Regionstyrelsen företräder Västra Götalandsregionen vid tvist i domstol.

Personuppgifter

3 § Styrelsen/Nämnden är personuppgiftsansvarig för de register och andra behandlingar av personuppgifter som sker i Styrelsen/Nämndens verksamhet.

Styrelsen/Nämnden ska utse dataskyddsbud.

Säkerhet

4 § Styrelsen/Nämnden ansvarar för säkerhet och beredskap inom sin verksamhet.

Intern kontroll

5 § Styrelsen/Nämnden ska årligen fastställa och följa upp plan för intern kontroll.

Avskrivning av fordringar

6 § Styrelsen/Nämnden har rätt att avskriva fordringar inom sitt förvaltningsområde.

Arbetsformer

Tidpunkt för ordinarie sammanträde

7 § Styrelsen/Nämnden bestämmer tid och plats för sina ordinarie sammanträden.

Extra sammanträde

8 § Styrelsen/Nämnden ska sammanträda om minst en tredjedel av ledamöterna begär det eller om ordföranden anser att det behövs. Ledamöter som vill ha ett extra sammanträde ska lämna en skriftlig begäran till ordföranden med uppgift om ärende som ska behandlas. Ordföranden ska, om det är möjligt, samråda med vice ordförandena om tiden för extra sammanträde.

Inställt eller ändrad tid eller plats för sammanträde

9 § Om det finns särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller platsen för sammanträdet. Om det är möjligt ska det ske efter samråd med vice ordförandena. Ordföranden ska se till att varje ledamot och ersättare snarast får besked om ändringen.

Kallelse och handlingar

10 § Ordföranden ansvarar för att det finns en skriftlig kallelse till sammanträdet med uppgift om tid, plats och de ärenden som ska behandlas. Kallelse ska lämnas till varje ledamot och ersättare i god tid före sammanträdet. Kallelse ska ske elektroniskt om det inte är olämpligt.

Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas.

När varken ordföranden eller vice ordföranden kan kalla till sammanträde ska den som varit ledamot i Styrelsen/Nämnden längst tid göra detta (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den äldste ledamoten vara ålderspresident.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

Offentliga sammanträden

11 § Styrelsen/Nämnden får besluta om offentliga sammanträden.

Sammanträde på distans

12 § Styrelsen/Nämnden får sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Vid sådana sammanträden måste ljud- och bildöverföring ske i realtid och så att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Obehöriga ska inte kunna ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som vill delta på distans ska senast fem dagar i förväg anmäla detta till Styrelsen/Nämndens kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Styrelsen/Nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla vid deltagande på distans.

Närvarorätt

13 § Regionstyrelsens ledamöter och ersättare har rätt att närvara vid nämndens sammanträden och delta i överläggningarna.

Politiska sekreterare har rätt att närvara efter beslut i Styrelsen/Nämnden. Utöver detta får Styrelsen/Nämnden bestämma att annan får närvara vid sammanträde.

Om Styrelsen/Nämnden beslutar det får den som närvarar delta i överläggningarna.

Förtroendevalda och andra som medgetts närvarorätt enligt denna paragraf får inte delta i besluten.

Sammansättning

14 § Styrelsen/Nämnden har det antal ledamöter och ersättare som fullmäktige beslutat.

Ordföranden

15 § Ordföranden ska

- a) leda Styrelsen/Nämndens arbete och sammanträden
- b) kalla till sammanträde i enlighet med lag och reglemente
- c) kalla ersättare
- d) inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas i nämnden vid behov har beretts
- e) se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i nämnden
- f) bevaka att nämndens beslut verkställs
- g) ta de initiativ som behövs för att nämnden ska kunna fullgöra sina uppgifter.

Presidium

16 § Styrelsens/Nämndens presidium ska bestå av ordförande och det antal vice ordförande som fullmäktige har beslutat.

Vice ordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

Ersättare för ordföranden och vice ordförandena

17 § Om varken ordföranden eller annan i presidiet kan delta i ett helt sammanträde eller en del av ett sammanträde, får Styrelsen/Nämnden utse en annan ledamot som ersättare. Tills valet förrättats, tar den som varit ledamot i Styrelsen/Nämnden längst tid, ansvar för att ordförandens uppgifter genomförs. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid utses den äldste av dem.

Om ordföranden är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag under en längre tid får Styrelsen/Nämnden utse en annan ledamot, som ansvarar för ordförandens samtliga uppgifter under samma tid. Detsamma gäller om någon annan i presidiet är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag under en längre tid. Ersättaren ska medges fast arvodesersättning på motsvarande nivå.

Förhinder

18 § En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till ordföranden. Ordföranden ska underrätta den ersättare som står i tur om att denne ska tjänstgöra.

Ersättares tjänstgöring

19 § Om en ledamot inte kan delta under hela eller delar av ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe. Den ersättare ska kallas in som står i tur att tjänstgöra och som inte redan har kallats in. Ersättarna ska tjänstgöra enligt den ordning som fullmäktige har bestämt, om de inte valts proportionellt. Om ingen ordning är bestämd, kallas ersättare i den ordning de tagits upp i fullmäktiges protokoll från valet.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare trätt i ledamotens ställe.

En ersättare som börjat tjänstgöra har alltid företräde till tjänstgöring framför annan ersättare.

Ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i överläggningarna och få sin mening antecknad till protokollet.

Ordföranden bestämmer när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Inträde bör inte ske under pågående ärende.

Avbruten tjänstgöring

20 § En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet handlagts.

Ledamot som en gång avbrutit tjänstgöringen under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får inte åter tjänstgöra vid sammanträdet.

Yrkanden

21 § När Styrelsen/Nämnden förklarar överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt. Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag.

Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte Styrelsen/Nämnden enhälligt beslutar att medge det.

Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

Reservation

22 § Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet. Detta gäller även om reservationen avser ärende som ska justeras omedelbart.

Justering av protokoll

23 § Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot. Styrelsen/Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och justeras av ordföranden och en ledamot.

Delgivningsmottagare

24 § Delgivning med Styrelsen/Nämnden sker med ordföranden, förvaltningschefen eller annan anställd som nämnden beslutar.

Delegeringsbeslut

25 § Styrelsen/Nämnden ska varje ny mandatperiod ta ställning till delegering av beslutanderätt. Styrelsen/Nämnden kan löpande justera beslutad delegeringsordning.

Delegeringsbeslut fattas i Styrelsens/Nämndens namn. Beslut enligt delegering ska anmälas i Styrelsen/Nämnden i den ordning som Styrelsen/Nämnden beslutar.

Undertecknande av handlingar

26 § Skrivelser, avtal och andra handlingar från Styrelsen/Nämnden ska på Styrelsens/Nämndens vägnar undertecknas av ordföranden och kontrasieras av förvaltningschefen, om inte Styrelsen/Nämnden bestämmer annat. När ordföranden är förhindrad inträder vice ordföranden och när vice ordföranden är förhindrad utser Styrelsen/Nämnden en annan ledamot.

Styrelsen/Nämnden får även uppdra åt förtroendevald eller anställd att underteckna handlingar på Styrelsens/Nämndens vägnar och enligt Styrelsens/Nämndens direktiv.

27 § Beslut som fattas med stöd av delegering samt tillhörande handlingar undertecknas av den som fattat beslutet och, i förekommande fall av den som utsetts att kontrasieras.